

Kampańskie i mastrychckie mozazaury z obszaru środkowej Polski

Marcin Machalski, John W.M. Jagt, Rudi W. Dortangs, Eric W.A. Mulder, and Andrzej Radwański
Acta Palaeontologica Polonica 48 (3), 2003: 397-408

W pracy opisano i zilustrowano izolowane zęby (korony bądź kompletne zęby z korzeniami) późnokampańskich i późnomastychckich mozazaurów, czyli morskich gadów spokrewnionych z dzisiejszymi waranami. Zęby te pochodzą z obszaru doliny środkowej Wisły. Są wśród nich dwa taksony z późnego kampanu Piotrawina: *Prognathodon* sp. oraz *Plioplatecarpinae* sp. A., oraz cztery taksony z późnego mastrychtu Nasiłowa: *Mosasaurus* cf. *hoffmanni* Mantell, 1829, *M.* cf. *lemonnieri* Dollo, 1889, *Mosasaurus* (*Leiodon*) cfr. *anceps* sensu Arambourg (1952) oraz *Plioplatecarpinae* sp. B. Ponadto fragmentaryczna szczeka z zębami, opisana wczesniej z utworów późnego kampanu Maruszowa (na zachód od doliny Wisły), została oznaczona jako *Mosasaurus* cf. *hoffmanni*. Okaz ten sugeruje, że *M. hoffmanni* albo inny blisko spokrewniony z nim gatunek (być może jego przodek) pojawił się w Europie już w późnym kampanie (dobrze udokumentowane europejskie wystąpienia *M. hoffmanni* są datowane na późny mastrycht). Przynajmniej część opisanego w pracy materiału pochodzi zapewne od mozazaurów, które okresowo odwiedzały obszar środkowej Polski w poszukiwaniu żeru (odłamane lub zrzucane korony zębów) lub też z dryfującej padliny tych gadów (kompletne zęby i fragmenty szczęk).

Key words: Reptilia, Squamata, Platynta, Mosasauridae, Upper Cretaceous, Campanian, Maastrichtian, Poland.

Marcin Machalski [mach@twarda.pan.pl], Instytut Paleobiologii PAN, ul. Twarda 51/55, PL 00-818 Warszawa, Poland; John W.M. Jagt [john.jagt@nhmmaastricht.nl], Natuurhistorisch Museum Maastricht, de Bosquetplein 6-7, P.O. Box 882, NL-6200 AW Maastricht, the Netherlands; Rudi W. Dortangs, Hoofdstraat 36, NL-6436 CG Amstenrade, the Netherlands; Eric W.A. Mulder [eric292@gmx.net], MuseumNaturaDocet, Oldenzaalsestraat 39, NL-7591GL Denekamp, the Netherlands; Andrzej Radwański, Instytut Geologii Podstawowej, Wydział Geologii UW, Al. Żwirki i Wigury 93, PL 02-089 Warszawa, Poland.